

J. Wester (1901-1985)

Wanneer, hopelijk in de nabije toekomst, iemand eens onderzoek zou doen naar de rol van huisartsen binnen het bestuurlijke en politieke echelon van de naoorlogse gezondheidszorg van Nederland, dan mag de geografische herkomst van deze prominenten niet buiten beschouwing blijven. Die suggestie wordt vooral ingegeven door de gemakkelijke constatering, dat tijdens de jaren vijftig en zestig aan het front van de Nederlandse gezondheidszorg een opmerkelijk aantal huisartsen uit de noordelijke provincies te vinden is: lieden die zich profileerden in de schaduw van het westerse gewoel en te midden van de geneugten en lasten van een plattelandspraktijk, en die zich door een bezonnen oordeel, gekruid met de nuchterheid die aan het leven in de kop van de Nederlandse leeuw eigen schijnt te zijn, in combinatie met gespierde werkkraft, in de schijnwerpers plaatsten van het landelijke en grootstedelijke politieke establishment. De bedoelde geografische grenzen moeten het areaal van een sociaal netwerk hebben gevormd, waarvan de ontrafeling een bijdrage kan leveren tot onze kennis van de ontwikkelingsgang van de gezondheidszorg in Nederland in de laatste halve eeuw.

Tot dit netwerk behoorde ook Jan Wester, in 1901 te Alkmaar geboren als zoon van een latere hoogleraar te Utrecht, die in de medische geschiedenis faam geniet vanwege het overzichtswerk dat hij schreef over de geschiedenis van de veeartsenijkunde. Na de HBS te Utrecht werd Wester in 1919 ingeschreven aan de medische faculteit aldaar, behaalde in 1925 zijn artsdiploma en werd toen huisarts in Slochteren. Voor zijn patiënten zal Wester hier de toegewijde huisarts van een uitgebreide praktijk zijn

geweest; voor zijn collega's en dus latere in-memoriamschrijvers was Wester in deze periode de in leer gestoken berijder van een vervaarlijke motorfiets. In 1939 verwisselde hij de huisartspraktijk in het eenzame Slochteren voor een functie als controlerend arts bij Centraal Beheer te Rotterdam en specialiseerde hij zich in de ongevallengeneeskunde, op welk terrein hij in 1947 bij zijn vroegere waarnemer Boerema te Amsterdam promoveerde. Via dat pad werd Wester, inmiddels werkzaam als medisch adviseur van de Rijksverzekeringsbank, in 1950 benoemd tot lector in de sociale verzekeringsgeneeskunde aan de Amsterdamse universiteit. Het waren even zovele stappen in de richting van de functie die Wester een blijvende plaats in de recente geschiedenis van de gezondheidszorg zou geven, namelijk zijn voorzitterschap sinds 1955 van de Gezondheidsraad en van de Centrale Commissie (later Centrale Raad) voor de Volksgezondheid. Men leze alleen al de lijst van rapporten, opgesomd door de geschiedschrijver van de Gezondheidsraad Rigter, om onder indruk te komen van de hoeveelheid werk die in deze positie werd verricht. Onder zijn leiding kwam de Gezondheidsraad uit zijn impasse en maakte hij de beide gremia waarover hij de scepter zwaaide tot gezaghebbende bolwerken in de gezondheidszorg. De waardering die bij zijn afscheid in 1966 in het speciale nummer van de Verslagen en Mededelingen betreffende de Volksgezondheid door tijdgenoten werd verwoord, laat ons ook nu geen twijfel over de sturende rol die Wester in de jaren vijftig en zestig heeft vervuld. •

prof.dr M.J. van Lieburg